

פרשת לך לך — מעלת הסנדקאות

נאמר בפרשה: "בְּעֶצְמָם הַיּוֹם הַזֶּה נִמּוֹל אֶבְרָהָם" (יז כו).

שלושה אנשים שותפים בברית המילה: המוהל, אבי הבן והסנדק.

כתב בעל "הגהות מימוניות", הרב מאיר הכהן מרוטנבורג, הי"ד, בסוף הלכות מילה (פרק ג אות ה): זה שמתאווים ורוצים לאחוז התינוק על הברכיים בשעת ברית המילה, יש לזה מקור במדרש על הפסוק "כָּל עֶצְמוֹתַי תֵּאֱמָרְנָה" (תהלים לה י): אמר דוד לפני הקב"ה: אני משבחך בכל איברי ומקיים בהם מצוות: בברכיי אני משתמש להיות סנדיקוס (= סנדק) לילדים בשעת המילה.

כתוב במהרי"ל בתחילת הלכות מילה: כשהמהרי"ל היה סנדק, היה נוהג לרחוץ ולטבול עצמו ולהכניס התינוק בטהרה לברית; ואמר שמצנת הסנדק גדולה ממצנת המוהל, מפני שרגליו של הסנדק דומות למזבח וכאילו מקטיר קטורת לשמיים.

את דבריהם מסכם הרמ"א בהלכות מילה (שולחן ערוך יורה דעה סימן רסה סעיף יא): ונוהגים להדר אחר מצנה זו להיות סנדק... ויפה כוח הסנדק מכוח המוהל להקדימו לקריאת התורה, שכל סנדק הוא כמקטיר קטורת.

בשו"ת מהר"י ברונא (סימן קפ) כתב שאת הזכות להיות סנדק קונים בכסף רב. וכן כתב רבי יעקב עמדין בספרו "מגדל עוז", שהסנדק על פי רוב מוציא הוצאות מרובות על מצנת הסנדקאות ונותן מתנה לילד הנימול.

עוד כתב הרמ"א שם (סימן רסה סעיף י): הואיל והסנדק נחשב כמקטיר קטורת, לא ייתן אב את שני בניו לסנדק אחד. המקור לכך מהקטרת הקטורת במקדש:

במקדש ערכו כל יום הגרלה להחליט מי יזכה לעבוד בהקרבת קורבן התמיד ושאר העבודות היומיומיות. כל אחד מהכוהנים שצריכים לעבוד באותו יום יכול להשתתף בכל הגרלה, גם אם בעבר זכה לעבוד באותה עבודה, חוץ מהגרלה על הקטרת הקטורת, שבה אסרו על כוהן שכבר זכה בעבר בהקטרת הקטורת להשתתף בהגרלה פעם נוספת. הסיבה לכך היא שרצו לזכות כמה שיותר כהנים בהקטרת הקטורת כי היא מביאה עושר וברכה לכהן שמקטיר, כפי שבירך משה: "יְשִׁימוּ קְטוֹרֶה בְּאַפְּךָ", ובשכר זה: "בְּרַךְ ה' תִּילוּ וּפְעַל יְדִיו תִּרְצָה" (דברים לג יא).

מאותו הטעם, לא נותנים שני בנים של אב אחד לסנדק אחד, כדי לזכות כמה שיותר אנשים בעשירות.

על העשירות שזוכה בה הסנדק שאלו המפרשים: הרי לא ראינו שכל מי שהיה סנדק נהיה עשיר!

ארץ ישראל אמונה טהרת המשפחה בית המקדש פרשת שבוע תנ"ך

לימוד והנצחה לעילוי נשמות שלמה וישי קרויזר ז"ל
 אחים יקרים ואהובים אשר עלו יחדיו בסערה לגנזי מרומים
 מתוך אתר שי לשי" : shayleshay.co.il

ותירצו ש"עשיר" – ראשי תיבות: **עיניים, שיניים, ידיים, רגליים**, וכמו שכתבו הקדמונים שאין עושר כבריאות, ומי שבריא בארבעה איברים אלה הוא עשיר (רבנו אפרים על התורה, שמות כא כד). כלומר, העשירות האמיתית איננה ריבוי הנכסים, אלא השמחה בחלק שנתן לך הקב"ה. אם אתה מעריך ומודה על עין, שן, יד ורגל – אין עשיר יותר ממך! וזהו השכר שמובטח לסנדק: השמחה בחלקו, וכמו שאמר בן זומא: "איזהו עשיר – השמח בחלקו" (אבות ד א).